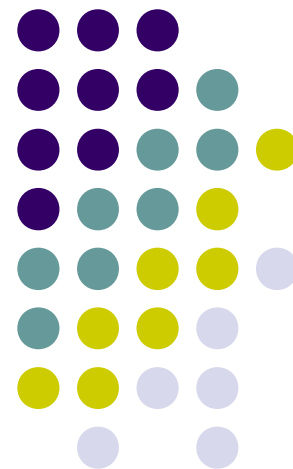

Hyperkinetické poruchy

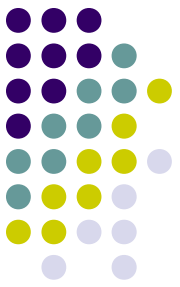

„Bordel v bytě, chytré dítě.“

Z. Matějček

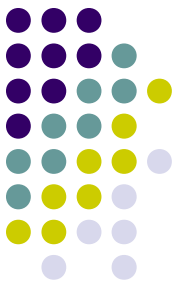
Hyperkinetické poruchy - zmatené názvosloví

- LMD – lehká mozková dysfunkce (dnes by se již nemělo používat)
- Porucha pozornosti a aktivity (takto problému říkáme v ČR)
- Hyperkinetické poruchy chování (pokud dítě trpí i poruchami chování)
- ADHD (americké pojmenování rozšířené i u veřejnosti)

Základní příznaky

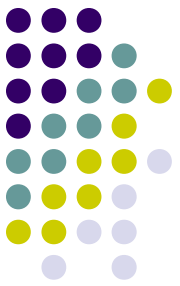
- **Nepozornost** – dítě dělá několik věcí najednou, snadno vyrušitelné čímkoliv, může působit jako nedoslýchavé, není schopné se v danou chvíli soustředit na jednu tzv. důležitou věc, není schopné si zorganizovat práci
- **Hyperaktivita** – není chvíli v klidu (dítě je často i neobratné)
- **Impulzivita** – náhlé jednání bez rozmyslu

Problémy běžného dne

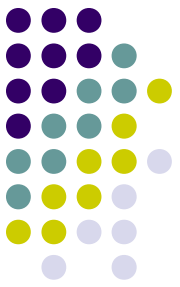
- dítě má problémy se vstáváním, budí se už v dobré/špatné náladě („tak se už vzbudil, hned víme, že to bude dobrý/špatný den“)
- má problémy se vypravit do školy včas (konfliktky hned po ránu)
- ve škole nepozorný, roztěkaný, dělá několik věcí najednou (na tabuli počítá několik příkladů najednou), zadání si opakuje nahlas pro sebe, přemýšlí nahlas, kolísavé výkony („on ale není hloupý“)
- učiteli často neoblíbený, poznámky za zapomínání, neposlouchání, konflikty se spolužáky
- rodiče jsou často voláni do školy, častý je konflikt mezi rodičem a učitelem („zasedlý učitel“ apod.)

Problémy běžného dne (2)

- po příchodu ze školy má nechut' k učení, dokáže se připravovat kolem 10ti minut v kuse, pak pozornost upadá, příprava do školy zabere klidně 2-3 hodiny (enormní zátěž pro dítě), celá rodina je vyčerpaná, dítě školu přímo „nenávidí“
- během příprav do školy je nutná přítomnost rodiče pro nepozornost dítěte a hlavně jeho neschopnost organizovat, plánovat
- to platí i ve volném čase – u ničeho nevydrží, jedině u věcí, které zahltní a uchvátí jeho pozornost (počítač, televize - i několik hodin!)
- večer nechce do postele, obtížně usíná, klidně i ve 23 hodin, v noci se vrtí, probouzí, přes den je pak pochopitelně unavené

Změna příznaků s věkem

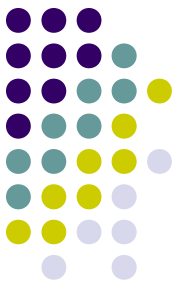
- **Hyperaktivita** vévodí často už od batolecího až do předškolního věku (neposedná uplakaná nespící batolata, „když začal chodit, byl všude“, „museli jsme ho pořád hlídat“)
- S nástupem do školy se více projevuje **neschopnost se soustředit**
- Na druhém stupni ubývá hyperaktivity a porucha pozornosti je doplňována výraznější **impulzivitou**, rozvíjí se **poruchy chování**
- **Úzkosti a deprese** se rozvíjejí s rostoucím zatížením – s nástupem do školky a zejména pak do školy

Přidružené problémy

- Školní
  - Dysgrafie, dyslexie, dyskalkulie...
  - Poruchy ve vývoji řeči
  - Proměnlivý výkon ve škole
- Psychické
  - Poruchy chování
  - Úzkosti a deprese
  - Tiky
  - Poruchy spánku
- Tělesné
  - Noční pomočování
  - Infekce dýchacích cest, alergie, asthma, úrazy

Obecné projevy poruch chování

Agrese k lidem a zvířatům:

- šikanování, bitky, hrubost k lidem
- hrubost ke zvířatům
- vynucování si na druhém sexuální aktivitu

Ničení majetku:

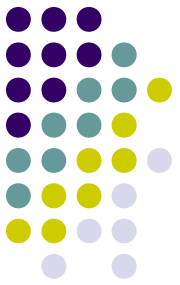
- rozbíjení věcí
- zakládání ohňů
- krádeže

Závažné porušování pravidel:

- lhaní
- útěky z domova, nedodržování návratů domů
- záškoláctví

Léčba

- základem léčby jsou léky
  - Ritalin, Concerta, Strattera
- léky jako Piracetam, Pirabene, Geratam **nefungují**
- individuální psychoterapie dítěte
- rodinná terapie (vyčerpání rodiče často sami potřebují akutně pomoci)
- navštěvování PPP (pedagog.-psychol. poradna)
- režimová opatření
- atd.

Léčba

- tzv. alternativní formy léčby (rybí tuk, homeopatie...) obecně nezavrhujeme, ale doporučujeme udržet si zdravý rozum
  - Opravdu to zabralo? Je cena úměrná efektu?
  - nepreferovat jen protože je to „alternativní“
- důležitá je **spolupráce všech zúčastněných** ve prospěch dítěte a jeho okolí
- návod k odhalení podvodníků – vytváří dojem, že jen oni mohou pomoci a kritizují ostatní odborníky

Asociace dospělých pro hyperaktivní děti

<http://www.adehade.cz/>